

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
KuzeydoĐu Akdeniz Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/1174
GK 53

Sayı : B.06.0.KDGY.0.0-026.21 -2011/3157316
Konu : Yazılı soru önergesi 7/1174 Ali
Rıza Öztürk

03 Ocak 2012

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 22.11.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.30633 sayılı yazıları.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza Öztürk'¼n 7/1174 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN
7/1174 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR

Wikileaks belgelerine göre İstanbul Fener Rum Patriği, Amerikan Büyükelçisine Türk iç politikasıyla ilgili görüş açıklamış, iktidar ve muhalefet liderleri, hatta muhalefet içindeki politikacılarla ilgili tercihlerini belirtmiştir. Tarih boyunca Patriklerin siyasetin içine girmesi büyük tahribat yapmış ve bu nedenle Lozan'da Türkiye, Patrikhanenin yurt dışına çıkartılmasını istemişti. Sonunda İsmet Paşa, İngiliz Dışişleri Bakanı'nın Patrikhanenin dünya işlerine karışmayacağı yolundaki sözlerini senet saydığını belirterek Patrikhanenin İstanbul'da kalmasına razı olmuştu. Bu çerçevede;

1. İstanbul Fener Rum Patriğinin, Türkiye'nin iç politikasına karışması Lozan'da varılan mutabakata aykırı değil midir?
2. Patrik, iç politikamıza karışmasında ve Lozan'a aykırı olarak Ekümeniklik sıfatını kullanmasında cesareti nereden ve kimden almaktadır?
3. Patriğin Lozan anlaşmasına aykırı davranışına karşı Lozan'ın koruyucusu olan Dışişleri Bakanlığı olarak hangi tepki gösterilmiştir? Patriğin bu davranışlarına karşı ne gibi müeyyideler uygulanmıştır? Tepki gösterilmemişse ve hiçbir müeyyide uygulanmamışsa nedeni nedir? Patriğin bu davranışını içimize nasıl sindireceğiz?

YANITLAR

1. Lozan Barış Konferansı sırasındaki görüşmelerde, Lord Curzon'un teklifi doğrultusunda, Fener Rum Ortodoks Patriği'nin, sadece ruhani konular ile Kilise işlerine ilişkin yetkiler kullanmak üzere İstanbul'da kalması hususunda sözlü mutabakat sağlanmış; bu mutabakat Yunan Heyeti Başkanı Venizelos tarafından da kabul edilmiştir. Fener Rum Ortodoks Patriği'nin de faaliyetlerini bu temelde yürütmesi gerekmektedir.

2. "Ekümeniklik" Ortodoks Kilisesinin bir iç meselesidir. Bu itibarla Patriğin üçüncü taraflarla ve yurtdışı temaslarında kullandığı sıfat, özünde Patrikhane'yi ilgilendiren bir konudur. Resmi makamlarımız, Patrikhane'yle yazışma ve münasebetlerinde, devletimizin laik niteliğine uygun şekilde hareket etmektedirler. Esasen ülkemizin Patriğe hitap biçimiyle ilgili bir yükümlülüğünün bulunmadığı Venedik Komisyonu tarafından da teslim edilmiştir.

3. Patrik ve Patrikhane'nin herhangi bir icraatının özü itibariyle yukarıda belirtilen çerçevenin dışına çıkması halinde, gerekli hatırlatmalar uygun kanallardan yapılmaktadır.